

**Maa- ja metsätalousvaliokunta
Asia K 24/2022 vp Ilmastovuosikertomus 2022**

Pyydettyä lausuntonaan Ilmastovuosikertomukseen 2022 Sahateollisuus ry toteaa seuraavaa:

Liikenteen päästöjen kehitys

Sahateollisuuden ilmastopäästöistä 16 prosenttia koostuu raaka-aineen kuljetuksesta ja 11 prosenttia erilaisten sahausprosessin yhteydessä käytettävien työkoneneiden päästöistä. Sahateollisuuden vuonna 2020 laatima vähähiilisyiden tiekartta osoitti selvästi, että vaikuttavin keino logistiikan päästöjen vähentämiseksi olisi biopohjaisiin polttoaineisiin siirtyminen. Siirtymän suurin este on uusiutuvan polttoaineen korkea hinta. Niin kauan, kuin uusiutuvan polttoaineen kustannukset ovat fossiilisiin polttoaineisiin verrattuna jopa kaksinkertaiset, bio-osuuden kasvattaminen jakeluvaihteen kautta johtaa merkittävään kustannustason nousuun. Siirtymää vähäpäästöisiin polttoaineisiin tulee vauhdittaa, mutta se ei saa heikentää kustannuskilpailukykyä.

Logistiikan päästöjä on mahdollista vähentää myös kuljetuskaluston massoja ja mittoja optimoimalla. Tämä edellyttää toimivaa ja hyväkuntoista tieverkkoa myös alemman tieverkon osalta.

Sahan tuotantoprosessissa käytettävien työkoneneiden sähköistäminen edistäisi ilmastotavoitteiden saavuttamista. Tästä hyvä esimerkki ovat sähkötrukit, joita on jo kokeiluluontoisesti käytössä joissakin tuotantolaitoksissa. Sähkötrukkien teknologia ja hintataso eivät vielä kannusta siirtymään laajassa mittakaavassa polttomoottorisista sähköisiin työkoneneisiin. Siirtymää voitaisiin vauhdittaa kannustimilla.

Maankäyttösektorin päästöjen kehitys

Ilmastovuosikertomus kuvaa hyvin metsien hiilinielujen kehitystä sekä maankäyttösektorin käytössä olevia työkaluja.

Metsien hiilinielujen vahvistaminen on tärkeä osa Suomen ilmastopolitiikkaa. Vahvasti nieluihin tukeutuminen on kuitenkin väistämättä epävarmuutta aiheuttavaa, sillä nielujen suuruus vaihtelee vuosittain. Esimerkiksi odottamattomat metsätuhot saattavat heikentää nielua voimakkaasti. Metsien terveydestä huolehtiminen ja metsätuhojen ennakointi metsien sopeutumiskykyä vahvistamalla onkin välttämätöntä.

Nielujen vahvistaminen on tehtävä harkiten ja metsien tuleva kasvu huomioiden. Esimerkiksi hakkuiden pienentäminen nielujen hetkelliseksi vahvistamiseksi johtaisi tulevista hakkuumahdollisuuksista leikkaamiseen.

Ilmastovuosikertomus viittaa Kansallisen metsästrategian 2035 laadintaan, jossa yhdeksi tärkeimmistä tavoitteista nousi metsien kasvun vahvistaminen. Metsien kasvun vahvistaminen on välttämätön osa metsien hiilinielujen turvaamisen kokonaisuutta. Oikea-aikaiset ja suositusten mukaiset metsänhoitotoimet, lannoituksen lisääminen sille soveltuvilla kasvupaikoilla, sekä metsien kasvukunnosta huolehtiminen ja järeyskehityksen turvaaminen ovat toimenpiteitä, joilla turvataan metsien kasvua.

Turvamaiden metsien päästöjä on mahdollista hillitä käsittelymenetelmiä monipuolistamalla. Tässä suuressa roolissa on osaamisen kehittäminen ja informaatio-ohjaus. Uusi METKA-järjestelmä ohjaa metsänomistajia suometsien hoidon kokonaisvaltaiseen suunnitteluun. Toimijoilla on myös omia ohjelmia ja ohjeistusta suometsien hoidon kehittämiseksi. Esimerkiksi sahateollisuus on kouluttanut toimihenkilöitä suometsien erityispiirteistä, vesiensuojelun kehittämisestä sekä käsittelymenetelmien monipuolistamisesta.

Tutkimusta kasvihuonekaasujen päästöjen mittaamisen kehittämiseksi on jatkettava, jotta kokonaiskuva olisi mahdollisimman tarkka ja totuutta vastaava.

Sahateollisuuden tuotteet toimivat hiilivarastona ja erityisesti rakentamiseen ohjautuvat tuotteet ovat pitkäikäisiä hiilivarastoja. Puutuotteiden hiilivarastoa on mahdollista kasvattaa ohjaamalla nykyistä suurempi osuus puun käytöstä pitkäkiertoisten tuotteiden valmistukseen ja puurakentamista lisäämällä.

Helsingissä 23.1.2023

Anniina Kostilainen

Sahateollisuus ry